ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากโอซากา

(Weekly News from Osaka)

รวบรวมโดยสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครโอซากา

7-13 กุมภาพันธ์ 2558

- ภาวะเศรษฐกิจ –

ปี 2015 ญี่ปุ่นได้ดุลบัญชีเดินสะพัด 16 ล้านล้านเยน

จากรายงานด่วนสถานการณ์ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศประจำปี 2015 ที่ประกาศโดยกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 8 ก.พ. พบว่า ญี่ปุ่นได้ดุลบัญชีเดินสะพัด 16.6413 ล้านล้านเยน (ประมาณ 5.23 ล้านล้านบาท) ซึ่งเพิ่มขึ้น 6.3 เท่า เมื่อเทียบกับปี 2014 และเป็นมูลค่าที่สูงมากเป็นครั้งแรกในรอบ 5 ปี นับตั้งแต่ปี 2010 โดยเป็นผลจากการที่ดุลการค้าระหว่างประเทศขาดดุลลดลงเนื่องจากราคาน้ำมันดิบตกต่ำ และดุลการท่องเที่ยวเป็นบวกครั้งแรกในรอบ 53 ปี แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า กำลังการหาเงินของประเทศญี่ปุ่นเปลี่ยนจากการส่งออกไปเป็นการลงทุนและการบริการ

เมื่อดูแยกประเภทแล้ว การค้าระหว่างประเทศขาดดุล 6.434 แสนล้านเยน (ประมาณ 2.02 แสนล้านบาท) ซึ่งขาดดุลลดลงร้อยละ 93.8 จากปี 2014 มูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ 75.8207 ล้านล้านเยน (ประมาณ 23.8 บาท) ลดลงร้อยละ 10.3 ซึ่งเป็นผลจากน้ำมันดิบราคาตก ด้านการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 ที่ 75.1773 ล้านล้านเยน (ประมาณ 23.6 บาท) โดยสินค้ารถยนต์ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ส่งออกได้ดี

ด้านดุลการค้าบริการซึ่งแสดงผลจากรายได้การท่องเที่ยว การขนส่ง ฯลฯ ขาดดุลเป็นมูลค่า 1.5628 ล้านล้านเยน (ประมาณ 4.9 แสนล้านบาท) โดยขาดดุลลดลงจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 49.3 และเป็นมูลค่าการขาดดุลที่ต่ำที่สุดเป็นประวัติการณ์ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของดุลการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นผลส่วนต่างค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในญี่ปุ่นและค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นใช้ในต่างประเทศ โดยได้ดุล 1.1217 ล้านล้านเยน (ประมาณ 3.52 แสนล้านบาท) ทั้งนี้ ปี 2015 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาญี่ปุ่น 19.73 ล้านคน ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงที่สุดเท่าที่เคยมีมา

สำหรับค่าใช้บริการสิทธิทางปัญญา เช่น ค่าใช้สิทธิบัตรซึ่งบริษัทญี่ปุ่นเรียกเก็บจากบริษัทต่างชาติ เป็นต้น ก็เพิ่มสูงขึ้น คิดเป็นมูลค่า 2.4034 ล้านล้านเยน (ประมาณ 7.54 แสนล้านบาท)

นอกจากนี้ ดุลรายได้ปฐมภูมิที่แสดงเงินปันผล และอื่นๆ ที่ภาคธุรกิจญี่ปุ่นลงทุนในต่างประเทศ หรือรายได้ที่ได้จากบริษัทลูกในต่างประเทศ เป็นต้น มีมูลค่า 20.7767 ล้านล้านเยน (ประมาณ 6.52 ล้านล้านบาท) ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.7 เนื่องจากบริษัทญี่ปุ่นทำ M&A และลงทุนด้านหลักทรัพย์ในต่างประเทศกันอย่างคึกคัก

ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศประจำปี 2015 (หน่วย: 100 ล้านเยน)

	ปี 2015	การเพิ่ม-ลดเมื่อเทียบกับ ปี 2014
ดุลบัญชีเดินสะพัด Current Account	166,413	-529.0%
ดุลการค้าและบริการ Goods & Service	-22,062	-83.6%
ดุลการค้าสินค้า Goods	-6,434	-93.81%
การส่งออก Exports	751,773	+1.5%
การนำเข้า Imports	758,207	-10.3%
ดุลการค้าบริการ Services	-15,628	-49.3%
ดุลรายได้ปฐมภูมิ Primary Income	207,767	+14.7%
ดุลรายได้ทุติยภูมิ Secondary Income	-19,292	-3.2%
บัญชีทุน Capital Account	-2,713	
บัญชีการเงิน Financial Account	211,374	
ความคลาดเคลื่อนสุทธิ Net errors and omission	47,674	

จาก: หนังสือพิมพ์ Nikkei ฉบับบ่ายประจำวันจันทร์ที่ 8 กุมภาพันธ์ 2559

โตชิบ้าอาจขายธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านให้ต่างประเทศ

จากการที่ Sharp Corp. เดินหน้าเจรจาเพื่อขายธุรกิจให้กับ Hon Hai Precision Industry Co. ของไต้หวัน ทำให้มีความเป็นได้ว่า Toshiba Corp. จะขายธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านให้กับบริษัทต่างประเทศเช่นเดียวกัน

นอกจาก Hon Hai แล้ว Innovation Network Corporation of Japan (INCJ) กองทุนที่รัฐบาลญี่ปุ่นให้การสนับสนุนอยู่ ได้เสนอตัวที่จะช่วยฟื้นฟูธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านของชาร์ป ด้วยการควบธุรกิจเครื่องใช้-ไฟฟ้าฯ เข้ากับโตชิบ้า โดย METI ซึ่งเป็นผู้ดูแล INCJ กระตือรือล้นที่จะปรับปรุงโครงสร้างวงการเครื่องใช้ไฟฟ้าเนื่องจากมีผู้ผลิตฯ ภายในประเทศมากเกินไป ภายใต้ชื่อ “Japan Inc.” เพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ แต่แผนการดังกล่าวดูจะเป็นไปไม่ได้ เนื่องจาก Mr. Terry Gou ประธานบริษัท Hon Hai ประกาศเมื่อวันที่ 5 ที่ผ่านมาว่า การเจรจาเสร็จสิ้นไปแล้ว 90%

ตั้งแต่แรกเริ่ม ก็มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการรวบธุรกิจดังกล่าวเกิดขึ้นแล้ว โดยผู้ในวงการชี้ว่า “สุดท้ายจะกลายเป็นการร่วมมือของผู้อ่อนแอ” ซึ่งแม้แต่ผู้บริหารของโตชิบ้าก็กล่าวว่า “มีส่วนทับซ้อนกันมากเกินไป” และผู้ผลิตฯ ภายในประเทศต่างก็ไม่กระตือรือล้นที่จะรับช่วงธุรกิจดังกล่าวของโตชิบ้า

และเมื่อวันที่ 4 ก.พ. Mr. Masashi Muromachi ประธานบริษัทโตชิบ้าได้กล่าวว่า การขายธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านให้ต่างประเทศ ถือเป็นทางเลือกหนึ่ง

ทั้งนี้ เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านเคยเป็นสินค้าหลักที่ช่วงส่งให้เศรษฐกิจญี่ปุ่นเติบโต แต่ความพ่ายแพ้ในตลาดโลกและสังคมญี่ปุ่นที่ผู้สูงอายุมาก/เด็กน้อย ทำให้ความสำคัญลดน้อยลง

เมื่อปี 2012 Haier Group ของประเทศจีน ได้ซื้อธุรกิจตู้เย็นและเครื่องซักผ้าจาก Sanyo Electric Co. ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของ Panasonic Corp. ในปัจจุบัน โดย Haier ประสบความสำเร็จในการพัฒนาและจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้าภายใต้แบรนด์ “Aqua” ที่รับช่วงต่อมาจากซันโย

จาก: หนังสือพิมพ์ Japan Times ฉบับประจำวันจันทร์ที่ 9 กุมภาพันธ์ 2559

-นวัตกรรม-

อนาคตแผงโซลาร์เซลล์ออร์แกนิกสดใส

ภาพลักษณ์ของแผงโซลาร์เซลล์ซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไป จะเป็นแผงฯ ที่ติดตั้งบนหลังคาบ้าน หรือตั้งเรียงเป็นจำนวนมากบนพื้นว่างโล่ง ซึ่งเรียกกันว่า Mega Solar Project แต่ยังมีแผงฯ ที่มีความแตกต่างอีกแบบหนึ่ง

Mr. Itaru Osaka, Senoir Research Scientist จาก Riken Institute กล่าวว่า แผงฯ ทั่วไปที่ใช้ซิลิโคนมีน้ำหนักประมาณ 15-20 กิโลกรัม และต้องใช้ความร้อนประมาณ 100 องศาเซลเซียส ในขั้นตอนการผลิต ซึ่งทำให้มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกมาเป็นจำนวนมาก

ด้านแผงโซลาร์เซลล์ออร์แกนิกที่ได้จากการฉาบโพลิเมอร์ลงบนวัสดุต่างๆ เช่น พลาสติก จะทำให้มีน้ำหนักเบาและบาง ทั้งยังสามารถผลิตได้ด้วยความร้อนต่ำกว่า 100 องศาฯ ซึ่งจะเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากกว่า นอกจากนี้ อาจฉาบโพลิเมอร์ลงบนฟิลม์พลาสติก ทำให้สามารถดัดแปลงรูปทรงได้ และนำไปติดตั้งในแนวตั้ง หรือติดตั้งบนสิ่งก่อสร้างที่ไม่แข็งแรง เช่น เรือนเพาะปลูกพืชพันธุ์ เป็นต้น และในอนาคตอาจนำไปติดบนพื้นผิวรถยนต์ไฟฟ้า ซึ่งจะทำให้สามารถผลิตไฟฟ้าระหว่างการขับขี่ได้ด้วย

Mr. Osaka กล่าวว่า การค้นคว้าวิจัยแผงโซลาร์เซลล์ที่ใช้โพลิเมอร์เริ่มรุดหน้าในปลายยุค 2000 เมื่อนักวิทยศาสตร์ค้นพบการรวมตัวของสารออร์แกนิกที่เปลี่ยนไปเป็นพลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ยังคงไม่พบโครงสร้างสารประกอบที่จะทำให้แผงฯ ออร์แกนิกสามารถผลิตไฟฟ้าได้เป็นปริมาณมาก โดยผลการทดลองในห้องแล็บ ผลิตไฟฟ้าได้สูงสุดเพียงร้อยละ 10 ในขณะที่แผงฯ ซิลิโคนที่ใช้อยู่ทั่วไปผลิตได้ร้อยละ 15-20 ซึ่งนักวิจัยตั้งเป้าหมายในขั้นต้นให้ผลิตไฟฟ้าได้ร้อยละ 15 ในห้องแล็บ

จุดอ่อนอีกอย่างหนึ่งของแผงฯ ออร์แกนิกอยู่ที่ขาดความคงทน โดยเฉพาะในที่อุณหภูมิสูง ซึ่งจะทำให้ความสามารถในการผลิตไฟฟ้าลดลงตามกาลเวลา แต่เมื่อปีที่แล้ว Riken และมหาวิทยาลัยได้พัฒนาโพลิเมอร์ที่ต่ออายุเซลล์ได้อย่างมาก โดยสามารถรักษาระดับการผลิตได้หลังจากผ่านความร้อน 85 องศาฯ เป็นระยะเวลา 500 ชั่วโมง ซึ่งความสำเร็จนี้ ถือเป็นก้าวสำคัญที่จะนำแผงฯ ออร์แกนิกไปประยุกต์ใช้

Mitsubishi Chemical Corp. ซึ่งพัฒนาแผงโซลาร์เซลล์โพลิเมอร์เช่นกัน ได้ทดลองติดตั้งแผงฯ ที่มีความโปร่งใสลงบนหน้าต่างของ Sendai Int’l Center ในจังหวัดมิยาหงิ และร่วมมือกับ Taisei Corp. บริษัทก่อสร้างรายใหญ่แห่งหนึ่ง พัฒนาวัสดุสำหรับผนัง/กำแพงที่ทำจากแผงฯ เพื่อใช้กับอาคาร Mr. Hiroaki Yamaoka หัวหน้าทีมธุรกิจแผงฯ ของ Mitsubishi Chemical กล่าวว่า แม้จะยังไม่มีตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ดังกล่าว แต่เรากำลังเริ่มสร้างมัน และก็ได้รับความสนใจจากลูกค้าและคู่ธุรกิจด้วย

โซลาร์เซลล์เดี่ยวที่ผลิตโดย Mitsubishi Chemical มีอัตราแปลงเป็นไฟฟ้าร้อยละ 11.7 แต่อัตราตกลงไปอยู่ที่ร้อยละ 5 เมื่อกลายเป็น module ซึ่งบริษัทฯ คิดว่าเพียงพอแล้วที่จะผลิตในเชิงธุรกิจ แต่ก็ยังหวังว่าจะเพิ่ม

อัตราขึ้นได้ บริษัทฯ วางแผนผลิตแผงฯ สำหรับใช้ในภาคอุตสาหกรรมเพื่อให้ชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก แล้วจึงค่อยขยายการผลิตสำหรับผู้บริโภคทั่วไป โดยจะเปิดธุรกิจฯ หลังจากปี 2020

จาก: หนังสือพิมพ์ Japan Times ฉบับประจำวันจันทร์ที่ 9 กุมภาพันธ์ 2559

Disclaimer: ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏเป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครโอซากา จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด